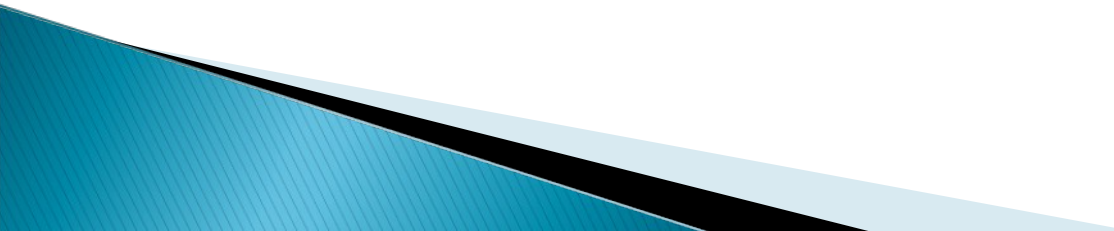
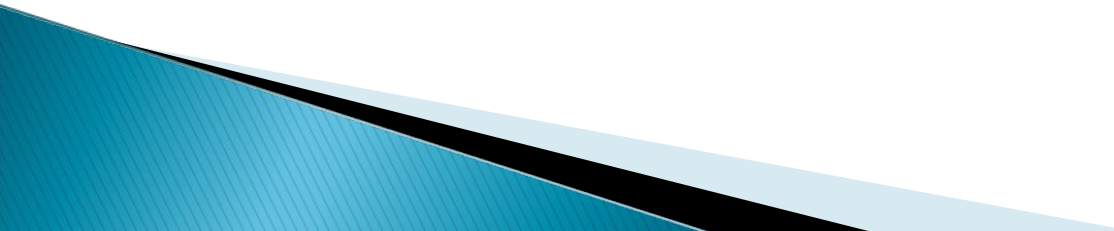

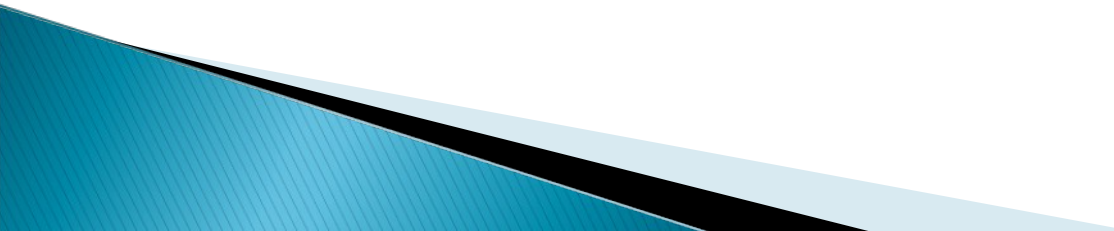
IMPLEMENTACIJA ZDRAVSTVENOG ODGOJA U PROBLEMSKOJ NASTAVI

mr.sc. Lidija Pecko, dipl.uč.mentor

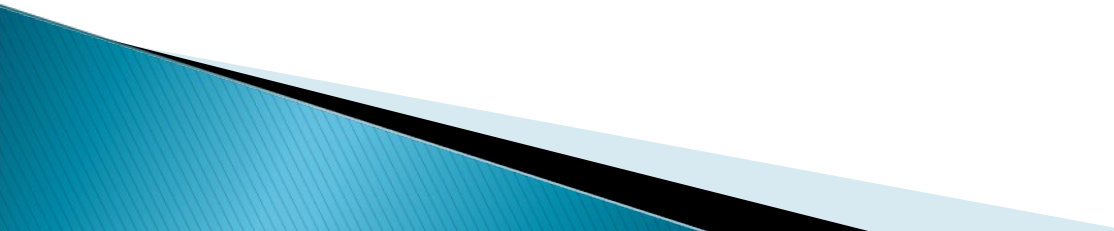
PROBLEMSKA NASTAVA

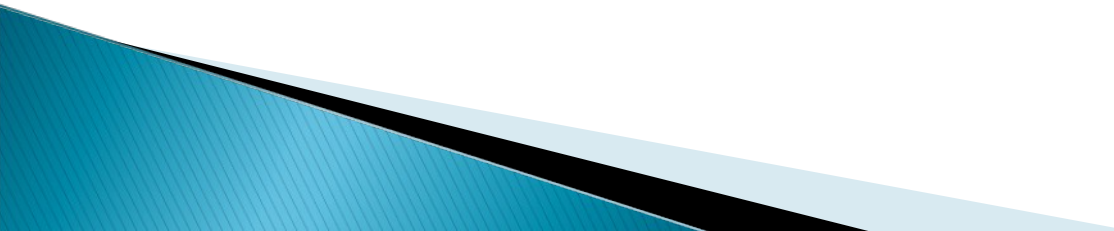
- ▶ Početke problemskog poučavanja nalazimo kod rimskih i antičkih teoretičara, španjolskih pedagoga, J. J. Rousseaua, Herbarta, Kerschensteinera, pedagoga Johna Deweya.
 - ▶ Zalagali su se za tehnike rješavanja problema i kritičkog mišljenja, umjesto jednostavnog pamćenja gradiva.
-

- ▶ Najviši nivo aktivnosti, učenické pažnje, postiže se kada na osnovi ili uz pomoć stečenog znanja treba rješavati neke zadatke ili probleme.
 - ▶ Tu su naglašene operacije analize, postavljanje hipoteza, planiranje, primjena analogije, uspoređivanje, sintetiziranje, zaključivanje, kreativnost, suradnja, odgovornost odlučivanja.
-

- ▶ Problemska nastava ima ovakav tijek sata:
 - ▶ 1) Motivacija-stvaranje problemske situacije
 - ▶ 2) Upoznavanje problema.
 - ▶ 3) Rješavanje problema.
 - ▶ 4) Izvođenje istraživanja koje podrazumijeva vježbanje i ponavljanje.
 - ▶ 5) Provjeravanje – primjena.
-

RJEŠAVANJEM PROBLEMA UČENICI STJEČU:

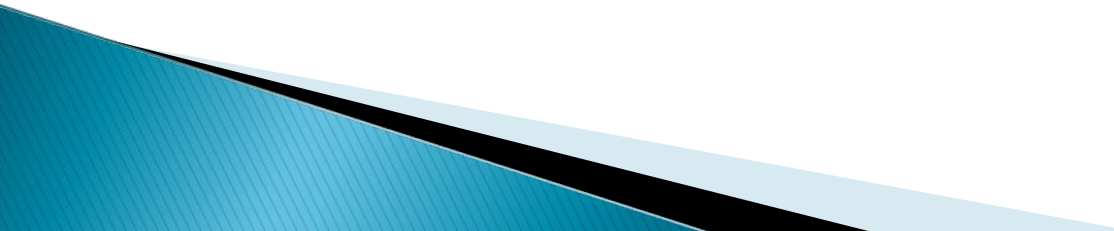
- ▶ Kompetencije za cjeloživotno učenje.
 - ▶ Razvijaju kompetenciju znanja, vještina i stavova.
 - ▶ Umijeće slušanja, logičkog zaključivanja i otkrivanja smisla.
 - ▶ Umijeće sažimanja velike količine informacija u kratak i jasan odgovor.
-

- ▶ Umijeće uvjerljivog argumentiranja.
 - ▶ Umijeće strpljivosti slušanja drugog.
 - ▶ Umijeće učenja iz dobrog i lošeg iskustva.
 - ▶ Upoznavanje i izgradnja vlastitog identiteta.
 - ▶ Proceduralno znanje za rješavanje bilo kojeg problema.
-

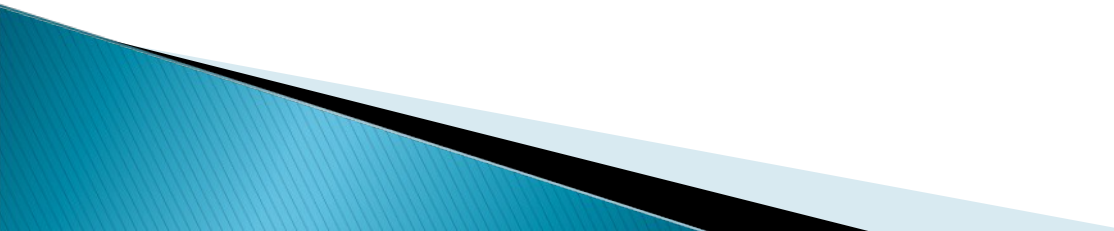
IMPLEMENTACIJA ZDRAVSTVENOG ODGOJA U PROBLEMSKOJ NASTAVI

METODE PRIMJENJIVE U ZDRAVSTVENOM ODGOJU KROZ PROBLEMSKU NASTAVU

- Praktične metode: najčešća je metoda praktičnih radova.
 - Vizualne metode: metoda pokazivanja, crtanja, demonstracije.
 - Verbalne metode: usmeno izlaganje, razgovor, čitanje, rad na tekstu i pisanje.
-

POSTUPCI PRIMJENJIVI U ZDRAVSTVENOM ODGOJU KROZ PROBLEMSKU NASTAVU

- ▶ Razmisli, spari, razmjeni.
 - ▶ Vrijednosna os.
 - ▶ Predviđanje na osnovi pojmova.
 - ▶ Kolo – naokolo.
 - ▶ Insert metoda (znam, želim znati, naučio sam).
 - ▶ Venov dijagram.
 - ▶ Petostih ili činkvina.
-

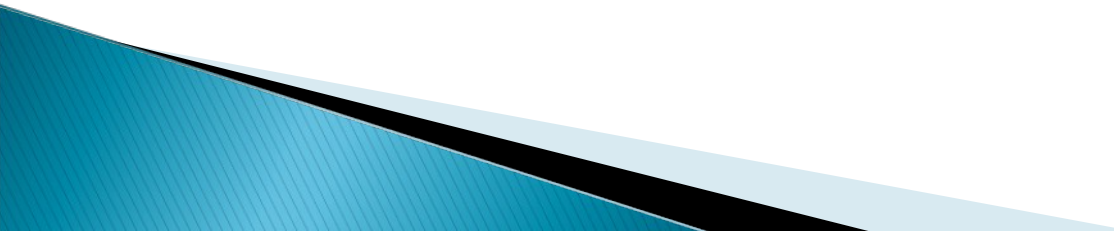
- ▶ **MODUL: Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje, 4.razred**

NASTAVNI SADRŽAJ: Razlike rodni uloga u društvu/obitelji

KLJUČNI POJMOVI: Rodni stereotipi i predrasude

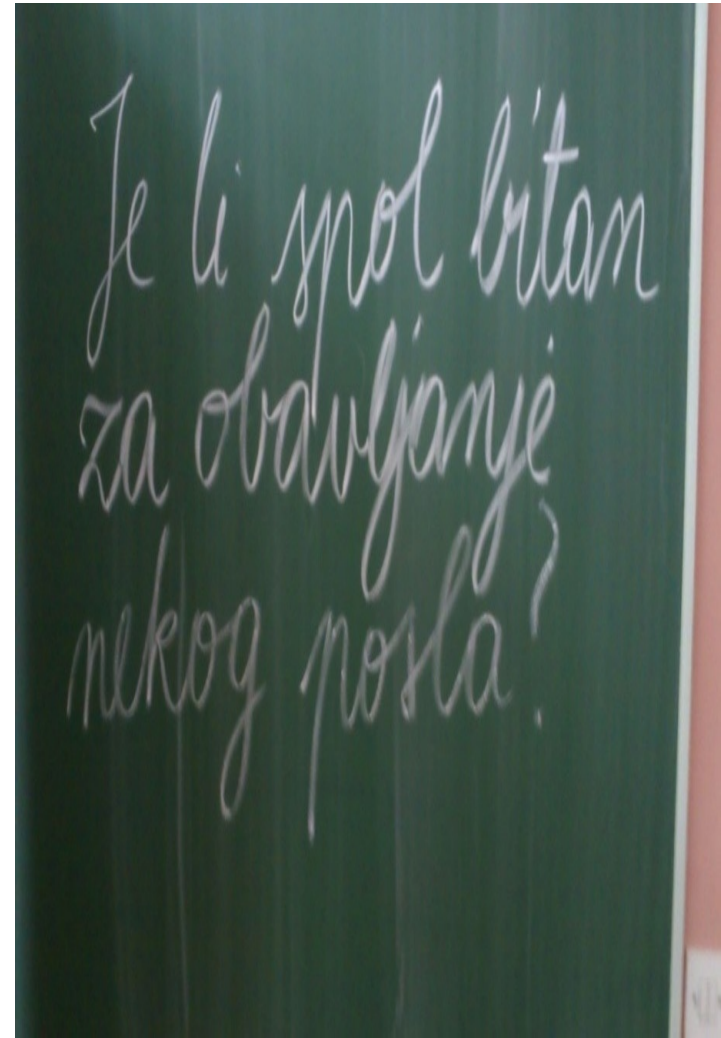
CILJ SATA: Prepoznati spolno/rodne uloge u obitelji i raspraviti ih

ISHODI

- ▶ - opisati razliku između spola i roda, odnosno bioloških karakteristika te društvenih očekivanja i normi
 - ▶ -produbljivanje spoznaja o rodnim stereotipima i predrasudama
 - ▶ -uočavanje promjena u rodnim stereotipima i predrasudama
-

TIJEK NASTAVNOG SATA

- ▶ STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE
- ▶ Razgovor o istraživačkim radovima, odnosima muškaraca i žena nekada.
- ▶ Najava
- ▶ Problemsko pitanje
- ▶ UPOZNAVANJE S PROBLEMOM
- ▶ Dvije skupine.
- ▶ Svaka skupina ima predložak teksta, tekst s „muškim“ poslovima i tekst s „ženskim“ poslovima.

- ▶ RJEŠAVANJE PROBLEMA - debata
- ▶ IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE
- ▶ Pojedini učenici mogu podržati stajalište svoje strane ili pobiti stajalište druge strane (do 1 minute).
- ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
- ▶ Iznošenje završne izjave. Odgovor na problemsko pitanje. (za obavljanje posla nije bitan spol, ali nekoliko učenika je ostalo pri svom stajalištu da je muški posao bitniji i da ga bolje obavljaju).

ŽENSKI

- pranje rublja
- hranjenje životinja
- u bunar po vodu
- kuhanje
- briga za obitelji
- peglanje
- ušivanje

MUŠKI POSLOVI

- hranjenje životinja
- gledanje TV
- ženčarenje
- boxači
- kose travu
- bave se poljoprivredom
- pranje auta i čišćenje
- nošenje drvna

Ž

- trošenje novca (cigarete)
- pranje suću
- serviranje stola
- briga za okoliš
- čišćenje kuće

M - glava obitelji

- raspored imovine (novac)
- izležavanje
- premještanje stola
- poruke obijeda
- lov
- gradnja kuće i posravljanje
- alkohol i droga
- sečenje

► MODUL: Prevencija nasilničkog ponašanja,
1.razred

NASTAVNI SADRŽAJ: Primjereno ponašanje

KLJUČNI POJMOVI: primjereno ponašanje,
mir, sukob

CILJ SATA: Pružiti pomoć učenicima u
stjecanju znanja, vještina i navika potrebnih za
mirno rješavanje napetosti i sukoba kao
preduvjeta za izgradnju i učvršćivanja njihovih
odnosa

ISHODI:

- ▶ -uljudno se ponašati u različitim školskim situacijama
 - ▶ razvijanje svijesti o tome da sukob i njegovo rješenje ovise o „objema stranama“
 - ▶ -razumijevanje pojmova mir i sukob
 - ▶ -poticanje na mirno rješavanje sukoba
 - ▶ -poticanje osjećaja zadovoljstva sudjelovanjem u mirnom rješavanju sukoba
-

TIJEK NASTAVNOG SATA

- ▶ STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE
- ▶ Učenici govore asocijacije:
- ▶ kad čujem riječ mir, sukob, rat, pomislim.....
- ▶ Najava
- ▶ Problemsko pitanje:
Možemo li iz sukoba izvući pouku?

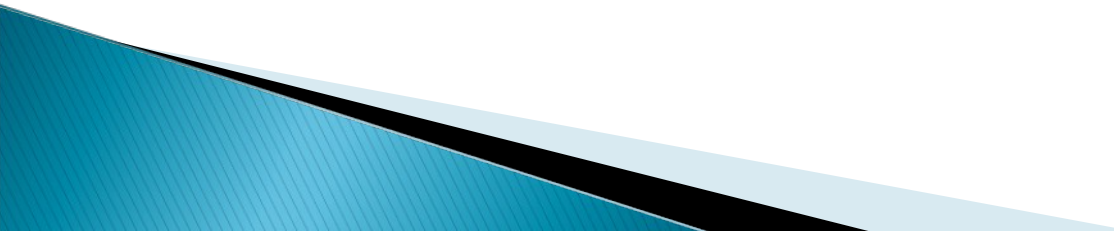

UPOZNAVANJE S PROBLEMOM

Dvije skupine. Svaka skupina ima radnu mapu s uputama za rad te rješavanje problema.

RJEŠAVANJE PROBLEMA

Svaka skupina se dogovara kako će riješiti problem, predlažu moguće hipoteze o načinu rješavanja problema.

1.skupina: učenici čitaju fiktivnu priču:

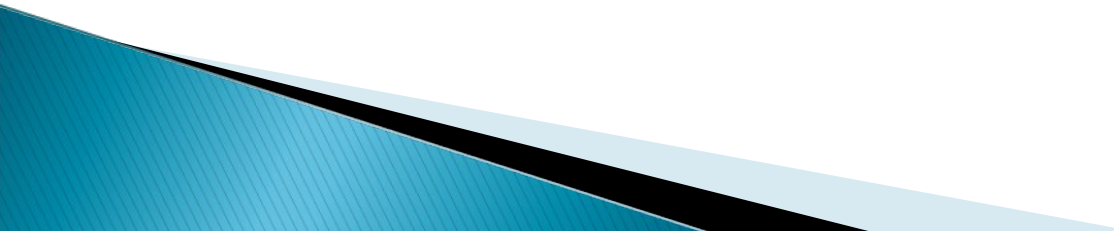
Djevojčica je vidjela kako je njezina najbolja prijateljica u razredu ukrala šiljilo. Treba li reći što je vidjela? Kome treba reći? Koje osjeća u vama izaziva djevojčica kradljivica? Kako se osjećate kada ste u sukobu s nekim? Kako se ponašate? Tražite li pomoć treće osobe? Izvučete li pouku iz sukoba? Koju?

2.skupina:Karlo se rugao prijatelju da ima klempave uši!

Napiši riječi koje netko koristi kad se ruga! Je li ruganje sukob? Kako se osjećate kada ste u sukobu s nekim? Kako se ponašate? Tražite li pomoć treće osobe? Izvučete li pouku iz sukoba? Koju?

IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE

Glasnogovornik svake skupine prepričava kako su riješili problem i odgovara na postavljeni problem.

- ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
 - ▶ Igranje uloga. Učenici dramatiziraju nekoliko sukoba kojima se susreću svakodnevno. Razgovaramo o njima, značenju sukoba i mira.
-

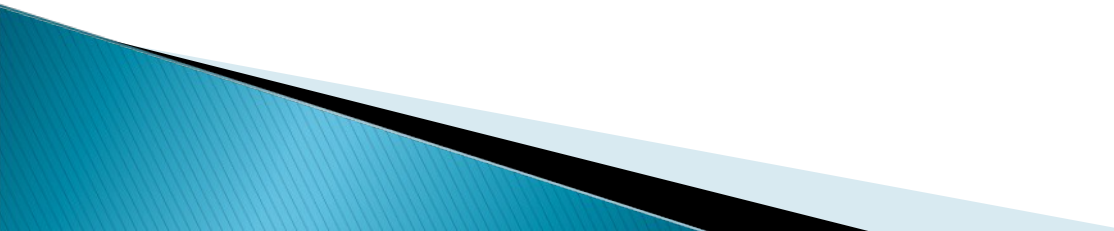
► **MODUL: Prevencija ovisnosti, 3. razred**

NASTAVNI SADRŽAJ: Ponašanje i naše zdravlje, pojam zdravlja u holističkom kontekstu

KLJUČNI POJMOVI: Ovisnosti, lijekovi, zlostavljanje, briga za zdravlje

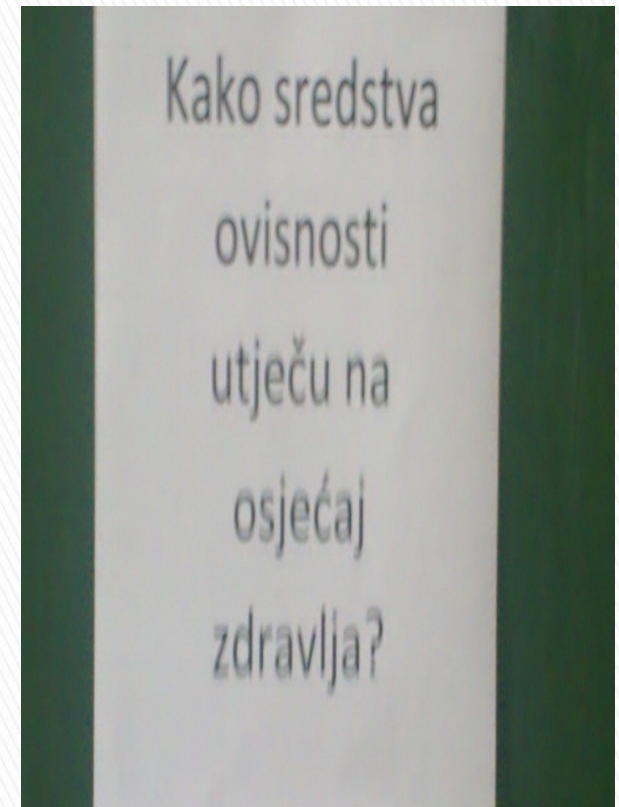
CILJ SATA: prepoznati najčešće ovisnosti i njihov štetan utjecaj na naše zdravlje i potaknuti učenike na donošenje odluka o zdravom načinu života.

ISHODI:

- ▶ prepoznati kako sredstva koja uzrokuju ovisnost utječu na osjećaj zdravlja
 - ▶ opisati kako ovisničko ponašanje utječe na zdravlje
 - ▶ imenovati neprijatelje zdravlja (alkoholni i duhanski proizvodi, droga)
 - ▶ opisati probleme koje ovisnici uzrokuju u obitelji i društvu u cjelini
-

TIJEK NASTAVNOG SATA

- ▶ STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE
- ▶ Razmisli – spari – razmjeni (Naše zdravlje).
- ▶ Najava
- ▶ Problemsko pitanje

▶ UPOZNAVANJE S PROBLEMOM

- ▶ Insert tablica.

- ▶ Učenici su podijeljeni u 3 skupine (rad s mapama). Skupine su

- ▶ 1.skupina; pušenje cigareta

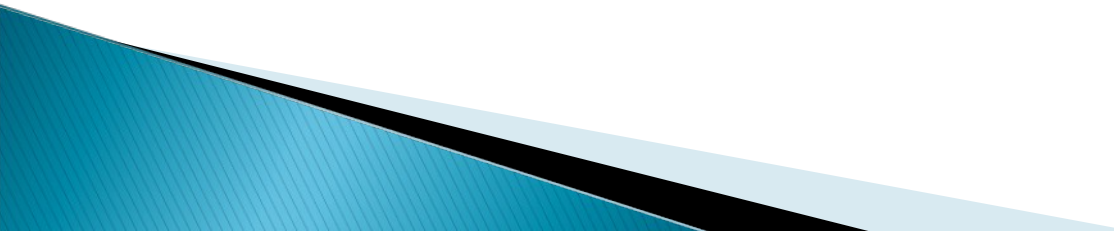
- ▶ 2.skupina: pije alkoholna pića

- ▶ 3.skupina: uzimanje droga

▶ RJEŠAVANJE PROBLEMA

- ▶ predlažu moguće hipoteze o načinu rješavanja problema

IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE

- ▶ Glasnogovornik svake skupine prepričava kako su riješili problem i odgovara na postavljeni problem.
 - ▶ Podpitanja učitelja/učiteljice (nastaje plan ploče).
 - ▶ Stanka za razgibavanje
 - ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
 - ▶ Ispunjavanje tablice: što sam naučio/naučila?
-

PIJENJE ALKOHOLNIH PIĆA

UPUTE ZA RAD:

1. IZVADI SLIČICE I KARTICE IZ OMOTNICE
2. DOBRO IH PROUČI I ZALJEPI NA ODGOVARAJUĆE Mjesto
3. NEKE KARTICE TREBATE RUEŠTI
4. PROUČI RADNU MAPU I PREPRIČAJ JU

ŽELIM TI USPIJEH U RADU!

1. IZVADI SLIČICE I KARTICE IZ OMOTNICE
2. DOBRO IH PROUČI I ZALJEPI NA ODGOVARAJUĆE MJESTO
3. NEKE KARTICE TREBATE RJEŠITI
4. PROUČI RADNU MAPU I PREPRIČAJ JU

ŽELIM TI USPIJEH U RADU!

Alkoholizam je kronična ovisnost o alkoholnim pićima.

Manifestira se kroz snažnu želju za pićem, gubitkom kontrole prilikom pića, simptomima fizičkog odvikavanja i povećanom tolerancijom na alkohol. Ovisnost o alkoholu je težak psihički poremećaj, jer dolazi do patološkog procesa, koji mijenja način na koji možak funkcioniра.

Alkoholizam na duži rok uzrokuje cijeli niz ozbiljnih zdravstvenih problema kao što su: sjorna jetra, trovanje alkoholom, srčane bolesti, bubrebne bolesti kao i cijeli niz psihikih poremećaja od kojih je najopasnija **Korsakova bolest** [1]. Kod djece majki-alkoholičarki je zabilježen cijeli niz malformacija, u daljeko češćem slučaju, nego kod djece čije su majke bile evisne o teškim epojnim drogama.

Brojne su i posredne posljedice alkoholizma u obliku nesrećnih i nesreća na radu, odnosno povećane stope

Brojne su i posredne posljedice alkoholizma u obitelji: promjeniti i nesreća na radu, odnosno povećane stope

kriminaliteta s obzirom, da je učestala konzumacija alkohola jedan od važnih kriminogenih faktora.

Iako je konzumacija alkoholnih pića dio kulture skoro svakog ljudskog društva, tek s pojavom industrijske revolucije se alkoholizam počeo shvaćati kao ozbiljan zdravstveni, odnosno društveni problem. To je potaklo stvaranje različitih vrsta pokreta, koji su u nekim slučajevima od vlada ishodile cijeli niz zakonskih i drugih mjera za suzbijanje alkoholizma, od kojih je najpoznatija Prohibicija u SAD-u.

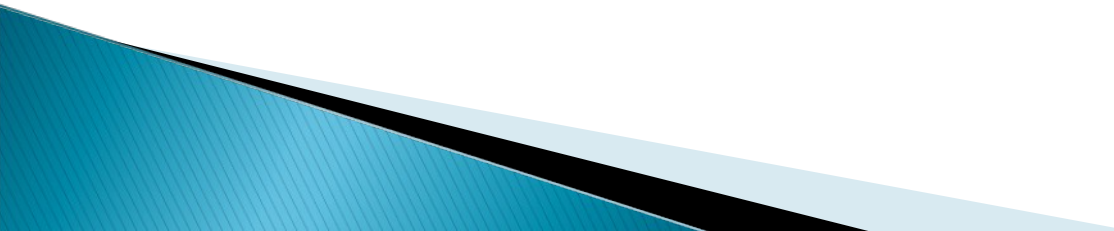

MODUL: Prevencija nasilničkog ponašanja, 4 razred

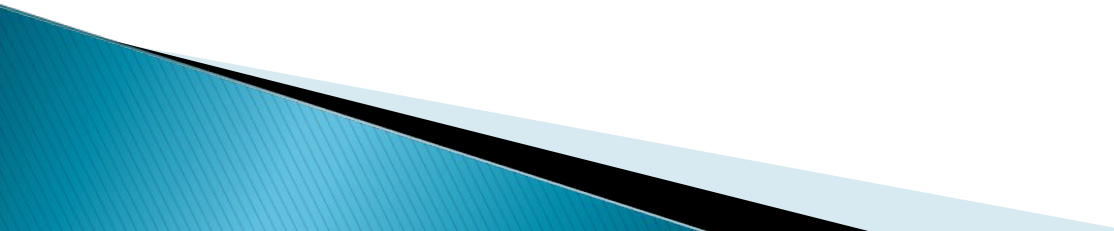
NASTAVNI SADRŽAJ: Primjereno ponašanje

KLJUČNI POJMOVI: Poželjna ponašanja, sukob, pozitivno rješenje sukoba

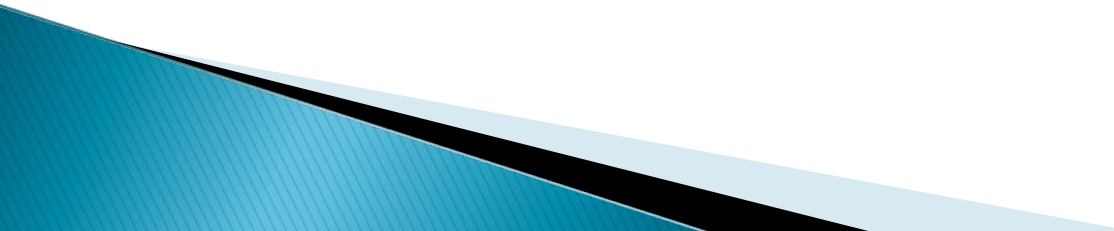
CILJ SATA: razvijati osjećaj povezanosti i međusobnog poštovanja, poticati nenasilno rješavanje sukoba i dobru komunikaciju

ISHODI:

- ▶ promišljati o načinima mirnog rješavanja sukoba
 - ▶ -primijeniti naučene vještine (komunikacija, nenasilno rješavanje sukoba, uvažavanje osjećaja)
 - ▶ -pokazati sposobnost preuzimanja odgovornosti
 - ▶ -raspravljati o prijateljstvu i značaju prijateljstva
-

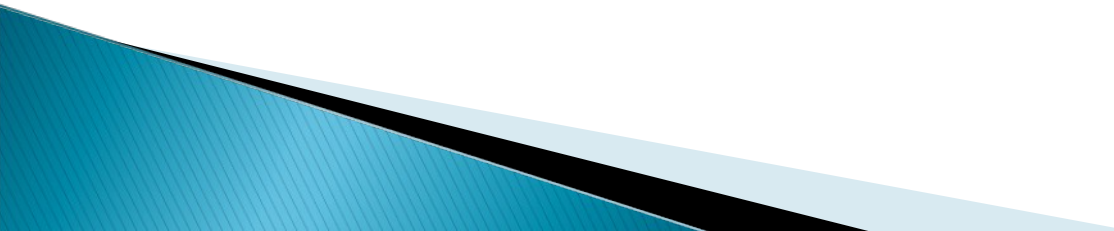
TIJEK NASTAVNOG SATA

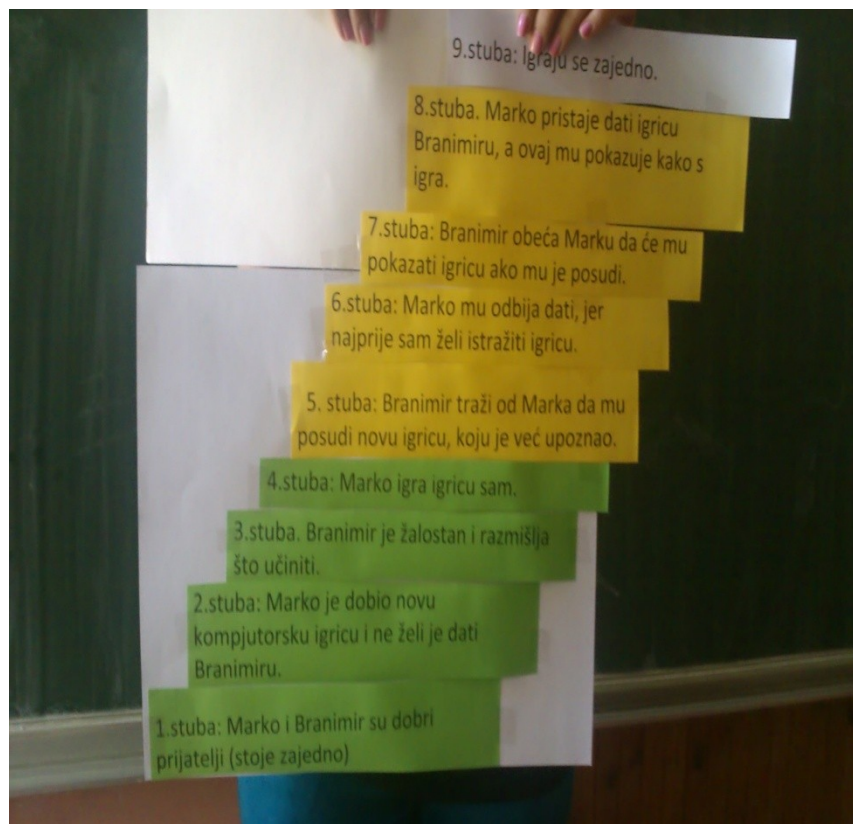
- ▶ STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE
 - ▶ Razgovor o sukobu.
 - ▶ Najava
 - ▶ problemsko pitanje – Koji su postupci u mirnom rješavanju sukoba?
-

▶ UPOZNAVANJE S PROBLEMOM

- ▶ Učenici su podijeljeni u dvije skupine. Svaka skupina ima radnu mapu s uputama za rad te rješavanje problema.

▶ RJEŠAVANJE PROBLEMA

- ▶ Svaka skupina se dogovara kako će riješiti problem, predlažu moguće hipoteze o načinu rješavanja problema.
-

1.skupina: (crtež prikazuje stubište. Svaka stuba označava jedan korak u rješavanju sukoba. Stube su u obliku pravokutnika u kojima piše tekst, a iznad njih je nacrtana određena situacija):

-Kad ti prijatelj ne dopušta da pogledaš njegovu novu knjigu, najbolje je okrenuti se i otići. DA NE

-U našem razredu nema sukoba. DA NE

-Sukob uvijek završi svađom. DA NE

-Odrasli nikad nisu u sukobu. DA NE

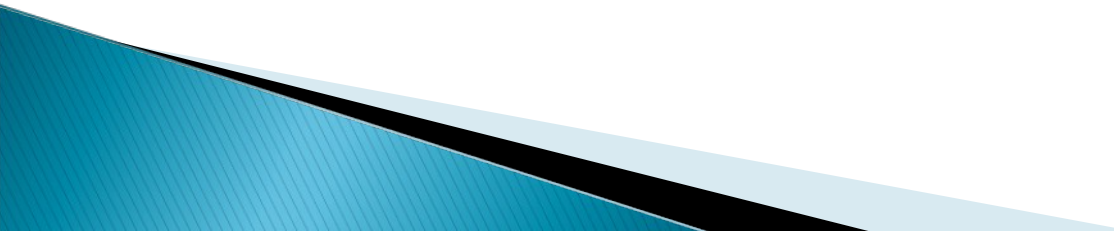
-Baš svaki problem može biti riješen razgovorom. DA NE

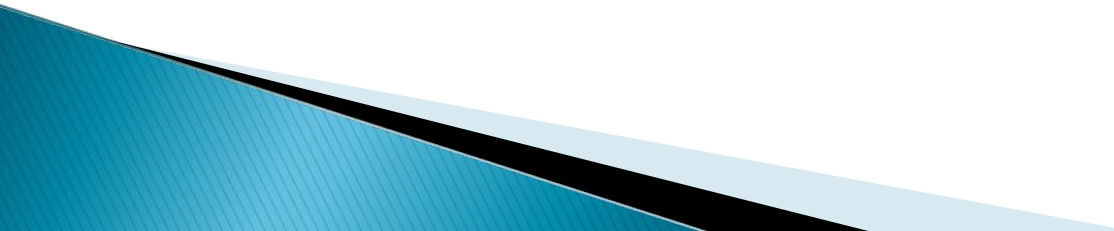
-Najčešći su sukobi između dječaka i djevojčica. DA NE

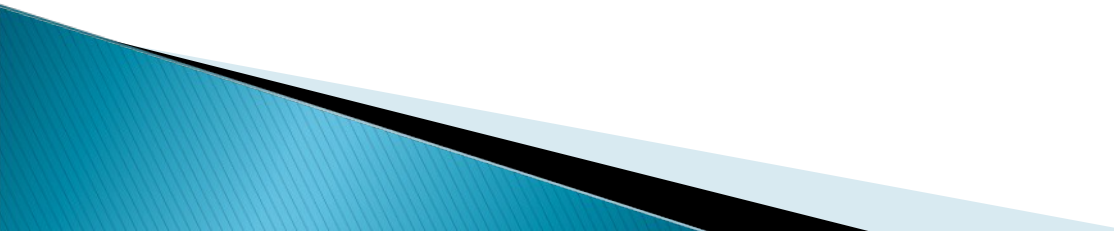
-Dobro je uvijek reći sve što misliš. DA NE

-Najviše je sukoba između učiteljica/učitelja i učenika i učenica. DA NE

2.skupina: Da ili ne pitanje je sad
Učenici čitaju rečenice i
zaokružuju da ili ne.

- ▶ IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE
 - ▶ Glasnogovornik svake skupine prepričava kako su riješili problem i odgovara na postavljeni problem
 - ▶ 1.skupina - Na kojoj se stubi pojavio problem? Zašto? Kako se riješio problem? Tko je riješio problem? Je li netko izgubio takvim rješenjem? Što bi se dogodilo da Marko nije pristao na Branimirov prijedlog? Što su Branimir i Marko naučili iz ovog sukoba?
-

- ▶ 2.skupina: Na ploču pišem tvrdnje koje vode mirnom rješavanju sukoba.
 - ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
 - ▶ Zajedno raspravljamo o koracima u mirnom rješavanju sukoba.
-

- ▶ *1. Smirite se i razmislite koje su vaše potrebe (ohladite se).*
 - ▶ *2. Odredite problem*
 - ▶ *3. Izrazite svoje osjećaje i potrebe*
 - ▶ *4. Slušajte, saznajte što druga strana treba*
 - ▶ *5. Dajte ideje za rješenje*
 - ▶ *6. Odaberite najbolje rješenje, dogovorite njegovo provođenje i pridržavajte se dogovora*
-

MODUL: Živjeti zdravo

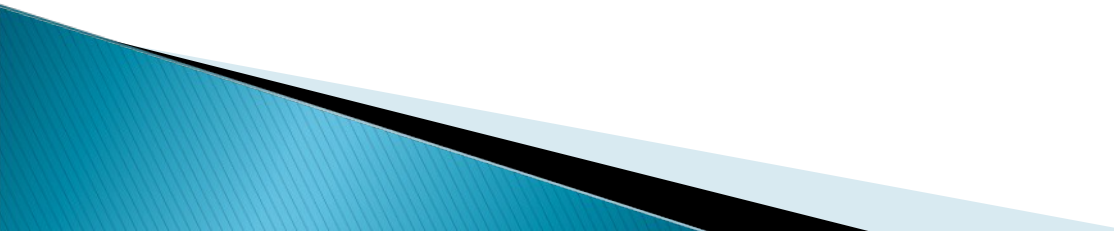
NASTAVNI SADRŽAJ: Mentalno zdravlje
(Uvažavanje različitosti, Osobnost pojedinca),
4.razred

KLJUČNI POJMOVI: Prijatelj/prijateljica,
neprijatelj/neprijateljica, prijateljstvo/
neprijateljstvo

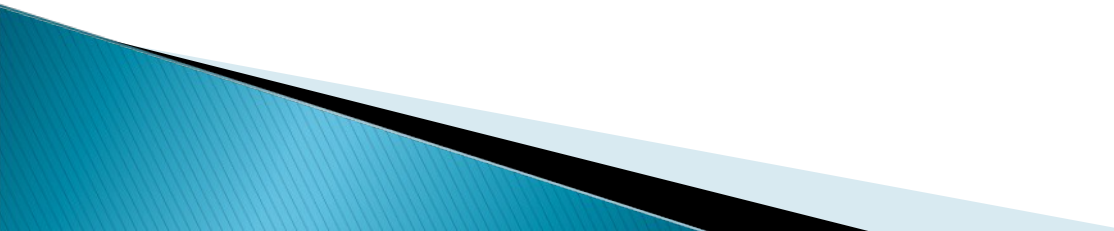
CILJ SATA: znati iskazati suosjećanje te
kontrolirati negativne emocije

ISHODI:

- ▶ iskazati suosjećanje
 - ▶ kontrolirati negativne emocije
 - ▶ uskladiti ponašanje u različitim životnim situacijama
 - ▶ prepoznavanje i osvještavanje poruka koje se upućuju drugima i koje se primaju od drugih
-

TIJEK NASTAVNOG SATA

- ▶ STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE
 - ▶ Oluja ideja: prijatelj/prijateljica , neprijatelj/neprijateljica.
 - ▶ Najava
 - ▶ problemsko pitanje –Može li prijatelj postati neprijatelj i obrnuto, te kako može doći do te promjene?
-

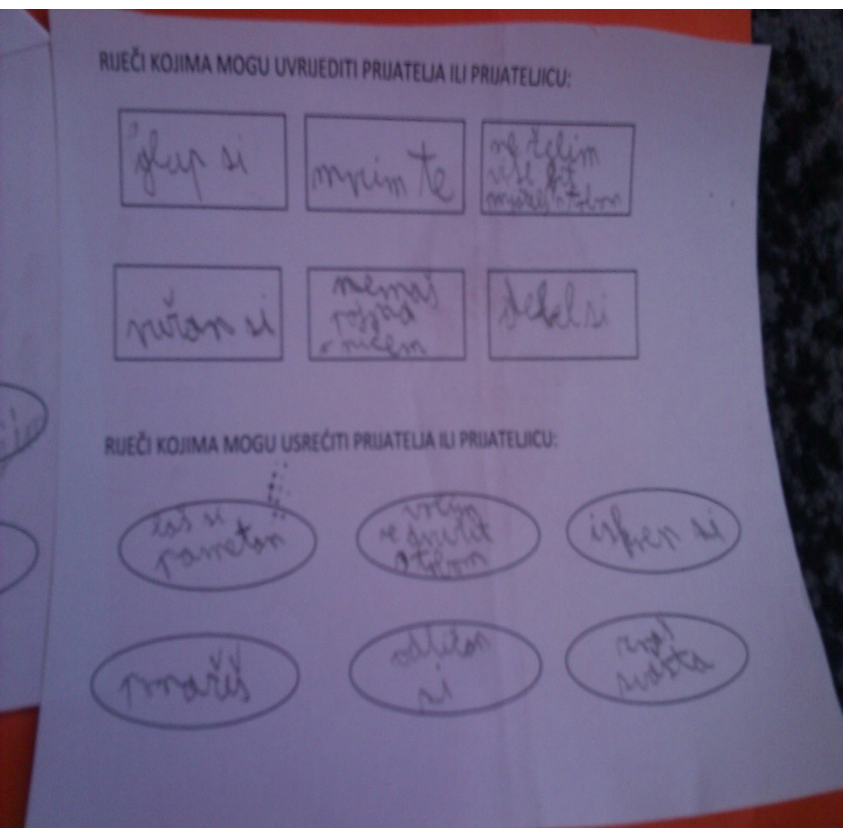
▶ UPOZNAVANJE S PROBLEMOM

- ▶ Dvije skupine. Svaka skupina ima radnu mapu s uputama za rad te rješavanje problema.

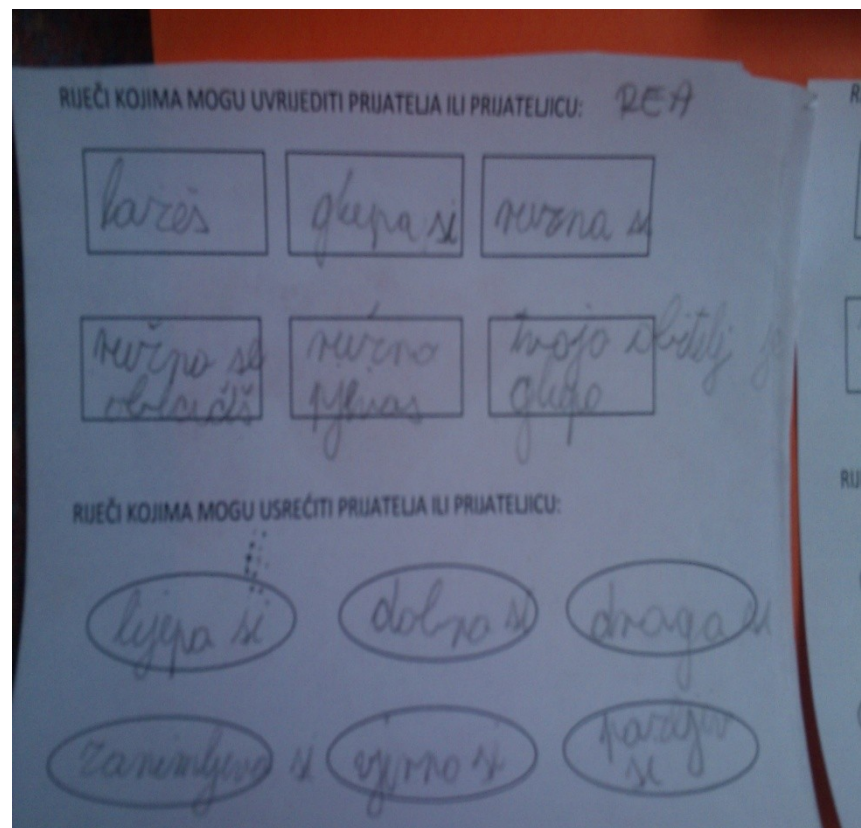
▶ RJEŠAVANJE PROBLEMA

- ▶ Svaka skupina se dogovara kako će riješiti problem, predlažu moguće hipoteze o načinu rješavanja problema.

1.skupina ispunjava tekst: riječi kojima mogu uvrijediti prijatelja ili prijateljicu

2. skupina ispunjava tekst: riječi kojima mogu usrećiti prijatelja ili prijateljicu

- ▶ IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE
 - ▶ Glasnogovornik svake skupine prepričava kako su riješili problem i odgovara na postavljeni problem.
 - ▶ 1.skupina.
 - ▶ Što znači imati prijatelja ili prijateljicu?
 - ▶ Koje osobine mora imati dobra prijateljica?
 - ▶ Je li vas prijatelj ili prijateljica nekada iznevjerila? Kada? Zašto?
 - ▶ Kako ste se osjećali? Jeste li ostali prijatelji? Imate li neprijatelja?
 - ▶ Zašto je to vaša neprijateljica ili neprijatelj?
-

- ▶ 2.skupina
- ▶ Skrećem pozornost učenika na poslovicu koja kaže da čovjek vrijedi onoliko koliko ima prijatelja.
- ▶ Što znači ta poslovice? Možemo li se složiti s njom? Zašto je važnije kakve prijatelje imamo negoli koliko ih imamo? Jesmo li svim prijateljima jednako privrženi?
- ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
- ▶ Izrada postera: „Ja poručujem svom/svojoj prijatelju/prijateljici...” učenici sami odabiru dio pisanog materijala o razlozima zbog kojih vole svoga prijatelja ili prijateljicu.

NAPIŠI:

Ivan Nurlif

RIJEČI KOJIMA MOGU UVRIJEDITI PRIJATELJA ILI PRIJATELJICU:

Nemaš pojma

Pužina si

Čupava si

Pužine ti
kloze

Nepočetno
puseš

Pužan ti
je rad

RIJEČI KOJIMA MOGU USREĆITI PRIJATELJA ILI PRIJATELJICU:

Ljepo si

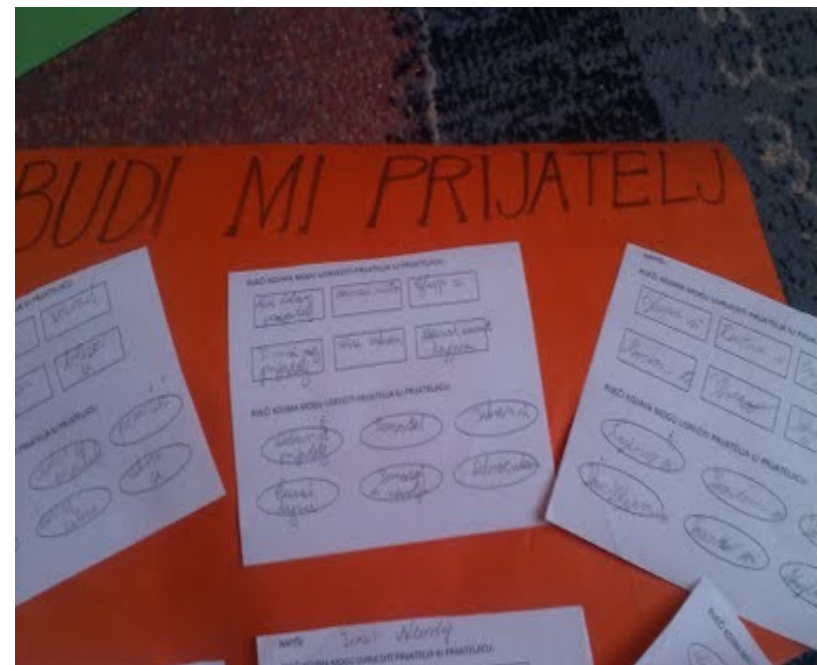
Danas si
se lijepo odala

Lijepo miš

Imaš mi

Lijepo ertis

Droga si

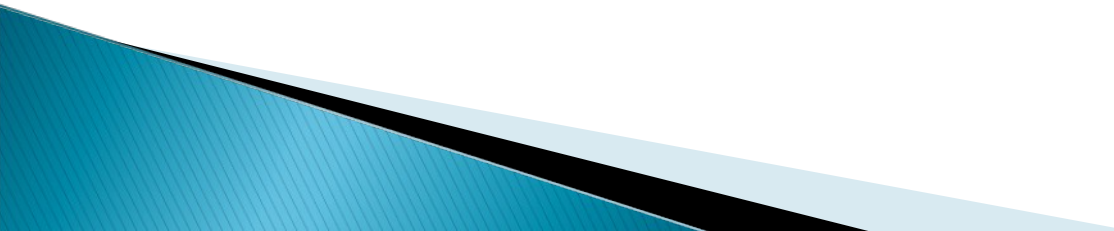
MODUL: Prevencija ovisnosti, 4. razred

NASTAVNI SADRŽAJ: Mediji i sredstva ovisnosti

KLJUČNI POJMOVI: Štetnost ovisnosti,
zlostavljanje, ovisnici, prevencija

CILJ SATA: razvijati stavove prema informacijsko
– komunikacijskim tehnologijama i ostalim
medijima i kritički prosuđivati o utjecaju
medija na reklame

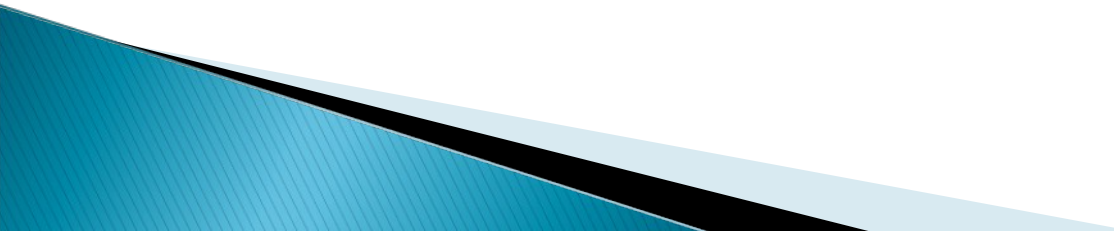
ISHODI:

- navesti prednosti zdravih životnih navika
 - ▶ -prosuditi o štetnosti ovisnosti
 - ▶ -prepoznati izvore vjerodostojnih informacija
 - ▶ prepoznati utjecaj medija i reklama na rizično ponašanje
 - ▶ -objasniti značenje Hrabrog telefona
-

TIJEK NASTAVNOG SATA

STVARANJE PROBLEMSKE SITUACIJE

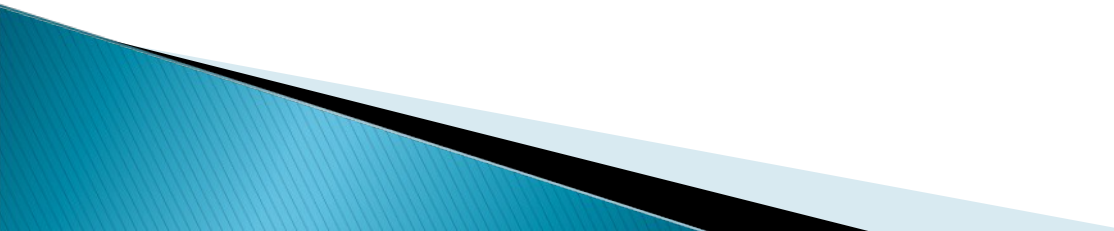
- ▶ Igra asocijacija (rješenja stupaca su televizor, računallo, tisak, radio, alkohol, pušenje cigara, uzimanje droga—rješenje: mediji i sredstva ovisnosti)
- ▶ Najava
- ▶ problemsko pitanje – reklama je pokazala da alkohol izaziva smijeh i veselje bez štetnih utjecaja na organizam – što vi mislite o tome, je li tvrdnja točna ili ne i zašto?

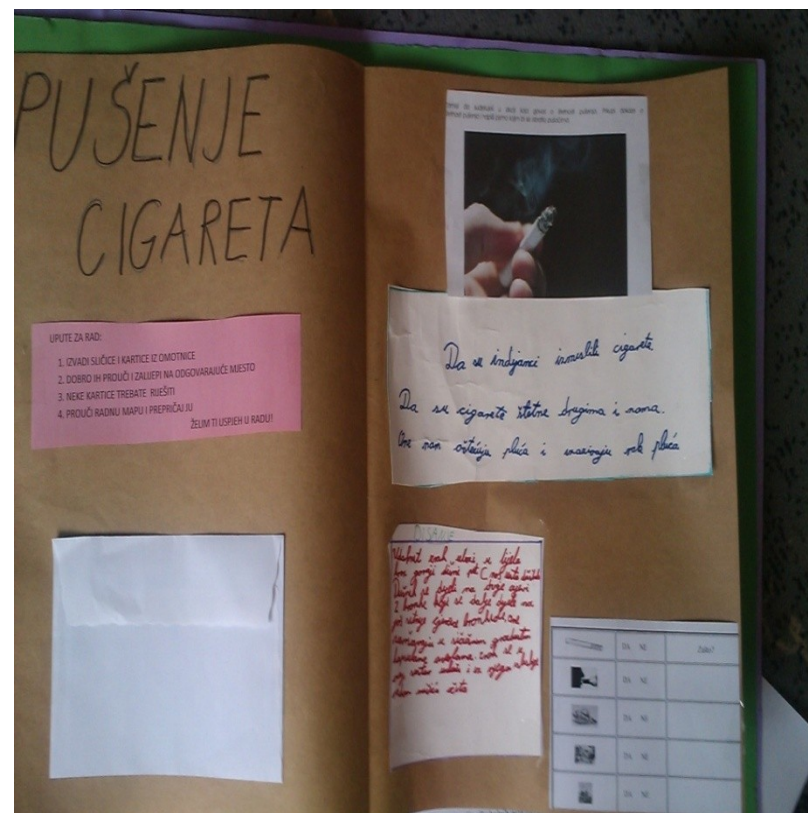
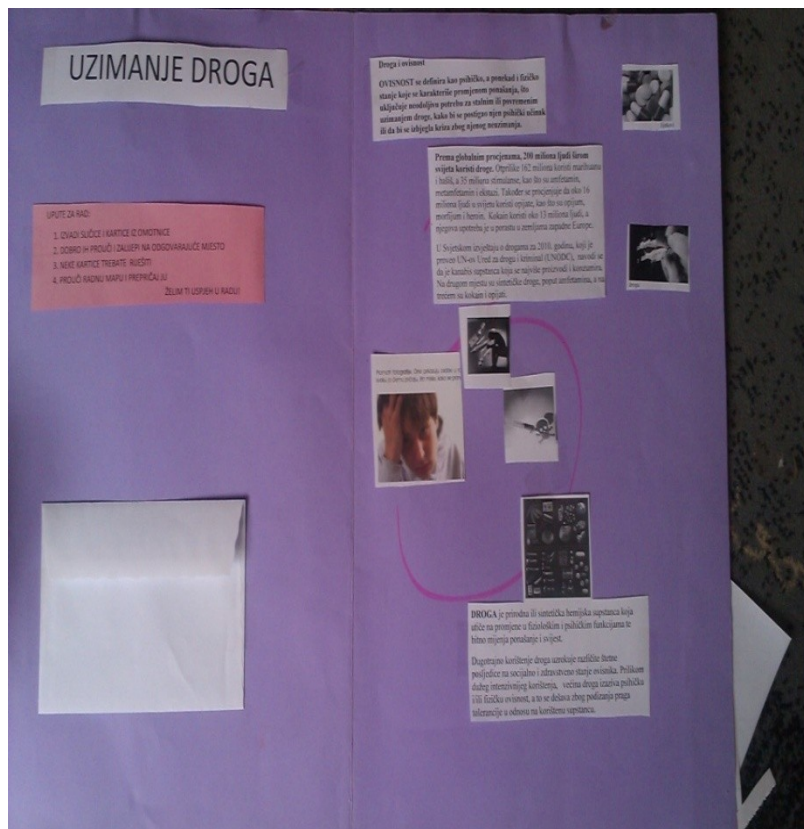
- ▶ UPOZNAVANJE S PROBLEMOM
 - ▶ Insert tablica.
 - ▶ Učenci su podijeljeni u 5 skupina- rad s mapama. Skupine su:
 - ▶ 1.skupina; pušenje cigareta
 - ▶ 2.skupina: pijeње alkoholnih pića
 - ▶ 3.skupina: uzimanje droga
 - ▶ 4.skupina: mediji i ovisnost
 - ▶ 5.skupina: zdrave životne navike
-

- ▶ RJEŠAVANJE PROBLEMA
 - ▶ Predlaganje mogućih hipoteza o načinu rješavanja problema.
 - ▶ IZVOĐENJE ISTRAŽIVANJA – VJEŽBANJE I PONAVLJANJE
 - ▶ Glasnogovornik svake skupine prepričava kako su riješili problem i odgovara na postavljeni problem.
 - ▶ 1.skupina - izrađuje znakove kojima se zabranjuje pušenje cigareta, saznaje sve o utjecaju pušenja na ljudski organizam, stvaranje ovisnosti.
-

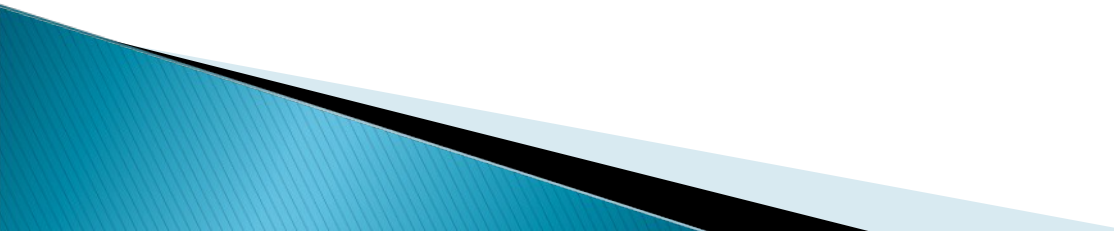
- ▶ 2.skupina - učenici čitaju *Goranovu priču* u kojoj su nosioci uloga njihovi vršnjaci, a priča ima nesretan završetak zbog konzumiranja alkohola. Nakon pročitavanja trebaju ispričati kako se osjećaju u dobivenoj ulozi, što su mogli drugačije uraditi, koja je njihova poruka. Izrađuju plakat na temu štetnog utjecaja alkohola, izrađuju prilog o štetnosti alkohola po organizam.
- ▶ 3. skupina - izrađuje znakove kojima se zabranjuje uzimanje droga, stvaranje ovisnosti, utjecaj droge na ljudski organizam.

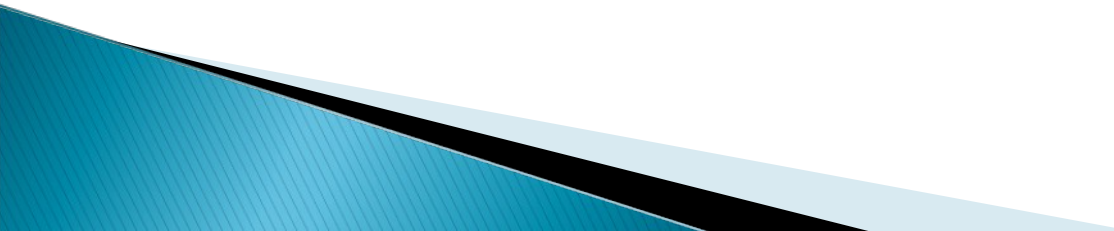
- 4.skupina - kako mediji utječu na spoznavanje alkoholnih pića, cigara i droga. Radni listić.
- 5.skupina - piramida zdrave prehrane, kako prestati pušiti, kako ne piti alkohol, reći ne drogi. Izraditi reklamu za promicanje zdravih životnih navika

- ▶ PRIMJENA (provjeravanje)
 - ▶ Ispunjavanje tablice: što sam naučio/naučila?
-

LITERATURA:

- ▶ Andrić, Z. (1989.): Autoindividualizirani rad u nastavi, Školska knjiga, Zagreb
 - ▶ Bežen, A., Jelavić, F., Kujundžić, N., Pletenac, V. (1991.): Osnove didaktike, Školske novine, Zagreb
 - ▶ De Zan, I., Metodika nastave prirode i društva, Školska knjiga, Zagreb, 2005.
 - ▶ Dewey, J. (2004.): Liberalizam i društvena akcija, KruZak, Zagreb
 - ▶ De Zan, I., Zanimljivosti prirode, udžbenik prirodoslovlja za četvrti razred osnovne škole, profil, Zagreb, 1996.
 - ▶ De Zan, jelić; Klarić, Vranješ – Šoljan: Moja domovina Hrvatska, udžbenik iz prirode i društva za četvrti razred osnovne škole, Školska knjiga, Zagreb, 2000.,
 - ▶ Furlan, I. (1996.): Moderna nastava i intenzivnije učenje, Školska knjiga, Zagreb
 - Kurikulum zdravstvenog odgoja, MZOS, 2011.
-

- ▶ Hrvatski Crveni križ: Humane vrednote, Odgoj za humanost, priručnik za učitelje, Zagreb, 2001.
 - ▶ Miljević – Riđički, R., Maleš, D., Rijavec, M. (2001). Odgoj za razvoj. Zagreb. Alineja
 - ▶ Nastavni plan i program za osnovnu školu, MZOS, 2006.
 - ▶ Pecko, L (2007); Utjecaj problemske nastave na aktivnost učenika u nastavi prirode, Zagreb
 - ▶ Poljak, V. (1975.): Nastavni sistemi i njihova dijalektička geneza, Pedagoški rad, god.30., br. 5 – 6., str. 227 – 236.
 - ▶ Poljak, V. (1964.): Kvalitet nastave – osnovni problem naše škole, Pedagoški rad, god. 19., br. 3 – 4, str. 109 – 134.
 - ▶ Spajić-Vrkaš, Stričević, Maleš, Matijević; Poučavati prava i slobode, priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu, Zg.2004.
-

HVALA NA PAŽNJI!

